

Naen og nærmest Hidsherred. Forfatteren siger om de Egne, der ligge omkring Gudenaalen, at der albrig vil kunne tillægges dem nogen stor Værdi, fordi de hverken i den nærmeste eller i en fjernere Fremtid ville løstes af Kulturen, idetmindste ikke Agerens; de ville albrig være istand til at fremkalde nogen synderlig Lokaltrafik. Denne Dom er af en saadan Natur, at det er klart, at man maatte troe, at det er en aldeles øde Egn, en reen Ørken, som der findes, men det er langt, langt fra at være Tilfældet. Vilde man undersøge, hvorledes han er kommen til det Resultat, saa troer jeg efter hele Pjecens Indhold at kunne sige, at han har ladet sig lede, deels af det Indtryk, han har modtaget alene ved at passere Gudenaadalen og see de lynchbegroede Bakker, som begrænsede den, og deels af en forældet geognostisk Notits om disse Egne, hvori bemærkes, at ingen Mergel findes der; men det er sikkert, at paa saadanne Grunde maa man ikke affige nogen Kjendelse i saadanne Sager. Naar man forlader Silkeborg og drager ned ad Naen til Randers, saa er det ganske vist, at det Snu, som der viser sig for En, er ikke videre opmuntrende; de lynchbegroede Bakker, der begrænsede det hele Terrain, ere mørke og triste. Men saaledes har det ikke altid været, saaledes var det idetmindste ikke for 20 Aar siden; da jeg kom til at boe der, thi da var der mindre Skovpartier og Strækninger, begroede med Underflor, og for 70 Aar siden veed jeg, at disse Bakker vare bevoxede med stærk Skov; jeg veed det med Sikkerhed, fordi jeg selv paa min egen Mark har Resten af Træer, der vidne derom. I Gudenaadalen, nærmest ved Naen, see vi Enge, Tørv og lavere Marker ligge overfor Bakkerne, som begrænsede Dalen, finde vi et frugtbart Terrain, hvor der er Leerjord, Muldjord og hvad dermed staaer i Forbindelse. Undersøge vi Egnen noget nærmere, saa see vi alle Søer omkring Silkeborg og de, Naen danner ned mod Randers, at være rige paa Kalkmergel, i en bethdelig Grad, som, naar man seer nøie efter, paa mange Steder er rig paa fine Smaamnslinger og Sneglehuse, der, som vi Alle vide, indeholde fosforsur Kalk og andre dyriske Bestanddele, der udgjøre væsentlige Dele af gode Gjødnings-

stoffer. Denne Kalkmergel findes ikke alene i Søerne i mægtige Lag, men ogsaa i Bunden af Engene og Moserne, og spørge vi, hvorfra den er kommen, saa er det ganske vist, at den kommer med Vandet, der fra Høiderne synker i Jorden og gaaer over Kalk- eller Mergellag, og derfra opløser Kalk, fører den med sig og igjen affætter den. I Hidsherred finde vi overalt Mergel, snart Leer-, snart Kalkmergel, uagtet Forfatteren af denne Pjece har anført, at der ingen findes. Saaledes findes der en feeb Kalkmergel paa Seilgaard, der ligger lidt Vest og jeg troer Sønden for Silkeborg, og træder paa flere Punkter frem tværs igjennem Hidsherred til Hysgaardherred. Jeg troer det vil være indlysende, at denne Egn ingenlunde fortjener den Skilbring, den har faaet, og jeg haaber at have bidraget til, at det Indtryk, som Thinget i sin Tid har modtaget af disse Beretninger, maa have tabt en heel Deel af sin Vægt. Jeg kommer saaledes tilbage til Sidebanen fra Marhuus til Silkeborg, som jeg troer det vilde være ønskeligt, baade i den ene og den anden Henseende, at gjennemføre, og jeg troer ogsaa, at Egnen fortjener det. Paa den anden Side maa jeg ansee det for urigtigt, om man vilde søge at gjennemføre det Kanal anlæg, jeg har omtalt, thi det vilde ikke føre til nogen Fordeel for den indre Deel af Sjælland, og jeg troer, at foruden hvad jeg har anført, og som jeg er overbevist om er ganske korrekt, maa ogsaa det tale imod Foretagendet, at Egnens Behøvere nær og fjern, den ene og den anden Landbforening fra disse Egne, de Mænd i Folkethinget, som ere derfra, kort sagt, Enhver som kender til Forholdene, har talt imod samme; det er Andre, som have sat det igjennem, Andre, som troe at være bedre underrettede end de Mænd, fra hvem man dog skulde hente den bedste og sikreste Oplysning. Jeg skal derfor bidrage til, at den omtalte Passus kan gaae ud af Loven, thi jeg troer ikke, at det kan være rigtigt at anvende Pengene dertil.

Jagerslev: Jeg kan ikke dele de Anskuelser, der bleve udtalte af den ærede sidste Taler. Jeg troer, at det Resultat, hvortil Folkethinget er kommet med Hensyn til den fore-